

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Extrema huius amoris vitiosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

*E*t ficeret. Quasi dixerit: amorem, quem Christus D. habuit ad Ecclesiam sponsam suam, qui fuit purus ab omni intentione alicuius lucri, liberalis, fidelis, & constans vsque ad vitam propriam exponendam, vt eam ficeret sanctam, & sine macula: eum inquam amorem tanquam exemplar accipite amoris erga vxores vestras, vt conemini illum imitari.

Amor Christi exemplar coniugum.

SECUND A ratio est deducta à similitudine amoris erga seiplos: viri inquit (debent diligere vxores suas, ut corpora sua; qui suam vxorem diligit, se ipsum diligit: nemo autem unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit & fouet eam, sicut & Christus Ecclesiam. Non itaque debet ullus vxorem suam odio habere cum qua est una caro: sed nutritre & fouere illam amore illo puro & perfecto, quo noster Saluator nutrit & fouet Ecclesiam suam, & animas quæ in ea sunt.

2.

Amor proprius Iuniorum.

TERTIA ratio est ob praeceptum Dei in huius status institutione latum, cùm dixit: propter hoc relinquet homo Patrem, & matrem suam, & adhucbit uxoris sua, & erunt duo in carne una. Hoc ipsum autem lex noua magis extulit, cùm fecit, vt matrimonium esset *Sacramentum*, signumque unionis & amoris, quem habet Christus ad suam Ecclesiam: ac proinde coniuges ipsos etiam obligat, vt signum ipsum verum faciant iuxta rem significatam: vt mutuum scil. habeant inter se charitatis coniunctionem, quemadmodum habet Christus & eius Ecclesia. Hæ tres rationes æquè obligant vxores ad viros suos amandos, quemadmodum Ecclesia Christum amat puro, fidei, & constantiamore: quia & ipsæ sunt vnum cum viris: ideoque tenentur illos, sicut se ipsas diligere, & relinquere Patrem & matrem, vt adhærent viris suis: tam ob Dei praeceptum, quam ob *Sacramentum* Christi: nam in hoc sunt pares.

Præceptum Christi de diligende.

Vxorū reciprocā obligatio.

§. I. Extrema huius amoris vitijsa.

SED quemadmodum virtutes semper tenent medium inter duo extremera defeluum: ita amor coniugum ex vrroque extremo potest vitium contrahere: alterum est, si adeò nimius esset amor: vt, quo inuicem sibi complerent, non curarent Dei legem conculcare. Quemadmodum a Adam, ne Heuam contristaret, comedit fructum, à Deo sibi prohibitum, potius volens Deum offendere, cùm tanto totius orbis detrimento, quam suam vxorem contristare: Et Salomon, quia b copulatus est ardenter amore alienigenis mulieribus, edificauit eis templa, in quibus Deos suos adorarent: qua cor eius auerterunt, vt & ipse illos adoraret. Et de quodam alio narrat Euangeliū, quod c inuitatus ad nuptias regias noluerit venire, ne vxorem, quam recens duxerat, vel ad breue tempus relinqueret. Et, vt habet liber

Vxor diligenda post Deum. a Gen. 3. 6. 17.

b 3. Reg. 11. 1. &c.

c Lyc. 14. 20

Eldræ: multi dementes facti sunt propter uxores suas, & seruifacti sunt propter illas: & multi perierunt, & ingulati sunt, & peccauerunt propter mulieres. Et ipsamet coniugalis castitas ex hoc excessu amoris plurimum luditur, quemadmodum paulo post videbimus. Contra hoc extremum tendit præclara illa Saluatoris admonitio, iubentis discipulos suos, eodisse uxores suas: nam (ut Sanctus Thomas aduertit) solennis est diuinæ scripturæ stylus, odium appellare amorem minorem cum maiori collatum: quemadmodum dicit, quod f. Deus Iacob dilexit, & Esau odio habuit; sed quod Esau minus dilexerit, multoque parcitur ei fauerit, quam Iacob. Ita igitur vir uxorem & vxor virum odiisse debet, quatenus minus debent se mutuo diligere, quam Deum dirigendo amorem suum iuxta rationis & legis diuinæ regulas: ita ut nunquam amor ut mutuus in causa sit, cur eam transgrediantur. Nec debent, quemadmodum Adamus, de manu uxoris pomum accipere, quod illa contra Dei mandatum obtulerit: etiam si illud dulcissimum esset; nec eius vocia aut persuasioni, quantumvis importunæ acquiescere. Quod si conqueratur propterea, se odio haberi; respondeat: hoc esse odium, quod Deus commendat: nec tamen odium hoc esse malum, sed perfectum, & verus alias amor, licet inferioris gradus, quam amor ipse Dei. Et si vxor contenterit, ut vir idola adoret, quæ adorat ipsa; & ut templi illis adficiat: ut sic ostendat se fauere ipsius vanitatibus, & mundanis recreationibus; & ut terrena & inordinata ipsius desideria sequatur: nullo modo ei est acquiescendum, sicut Salomon acquieuit: sed operam potius det, ut illa, vxor non adoret, sed a se abijciat, quemadmodum g. Jacob effecit, ut Rachel ea abijceret: ut ita saluari possit. Et hic erit vere perfectior amor; qui plus uxoris animam, quam corpus amat. Quod si amor erga illam instiget, ut negligat coniuicia Dei, Sacrum Missæ, concionem, & Sacramentorum frequentiam: mortificet hunc amoris excessum, inducatque robustius pectus, ad uxoris societatem interdum dimittendam, quod Dei familiaritatem, quando id illi placet, obtineat. Quod diximus de viris, intelligendum etiam est de uxoriibus: quæ sancto quodam odio debent illos prosequi in eo sensu: quod amor erga illos multo sit minor, quam erga Deum ita ut nullum in eorum gratiam peccatum admittant. In idem extremum incident, qui ob nimium amorem, facilem dant suspicionibus, & zelotypia locum; alijsque multis defectibus, de quibus inferius agetur.

NON tamen propterea inclinare debent in extremum alterum vitiosum, amoris scilicet adeo exigui parcique, ut verè declinet in odium malum. Ex quo graues offendentes contra Deum Dominum nostrum oriuntur; & contra unionem & concordiam charitatis, fidelitatem, & iustitiam, ad quæ matrimonij contractus obligat, & Sacramenti significatio: sic enim

transl.

c. Lue. 14. 20.

f. Malac. 1. 3.

Rom. 9. 13.

Odium uxorum san-
ctum.

g. Gen. 35. 2.

Tract. 3. c. 5.

Deus mari-
to prepo-
nendus.

Zelotypia.

2.
Odium
malum vi-
tandum.

transgredenterur & turpiter macularent vniōem vnius cām vna, quā per vniōem Christi cum Ecclesia significatur: & contra hoc extreūum diriguntur omnes rationes Apostoli, quibus viros exhortatur, ut vxores suas diligent, & sicut Christus Ecclesiam: cuius amor non sequitur extreūis sed regiam tener perfectionis viam: non declinans ad dextram, neque ad sinistram, ut sit omnibus coniugatis exemplar amoris, quo se mutuō profectantur.

§. II. In quibus rebus Coniugum amor debeat prælucere.

EX HAC Apostoli doctrina deducere possumus particulares aliquas res & proprietates, in quibus amor vtriusque coniugis debeat elucere, ad imitationem eius, qui est inter Christum D.N. & eius Ecclesiam: ut pulchritudinem in octo capitibus libri Cantici Canticorum ex quibus, quā ad hoc propositum maioris erunt momenti, colligemus.

PRIMA sit, quod vtriusque amor, quā sunt coniuges, debeat esse singularis & vnicis: ita ut vterque sibi in altero ita complaceat, atque si *solus* esset in mundo: quemadmodum ipse Christus de sua Ecclesia dixit, *asimilat* *lilium inter spinas*: *sic amica mea inter filias*: ipse vero sponsa respondit: *sicut malus inter ligna syluarum*, *sic dilectus meus inter filios*: quare viro ipsi, totius mundi mulieres esse debent tanquam *spina*; vxori vero tanquam *lilium*: & quemadmodum homo refugit contingere spinas, ne ab eis pungatur; gaudet vero tanquam & odorem lilij percipere, quia suauis est: ita vir fugere debet tactum & familiaritatem cum vxore aliena: quia si valde propè accedat facile pungetur, & cruentabitur. Cum propria tamen familiarissimè agere debeat: quia ex eo, & consolationem & confortationem hauriet. Hoc ipsum tamen præsupponit, *vxorem erga suum virum non debere spinatum sed lilii* proprietates habere: non enim aspera & insipida; sed lenis, blanda, & beneuola esse debeat: sicut Ecclesia est erga Christum: & quā sibi persuadeat, omnes totius mundi viros sibi esse tanquam ligna *sylvestria*, & inutilia: sed proprium virum esse *pomum* pulchris & odoriferis fructibus plenum: & à reliquis omnibus decet se subtrahere, atque si essent planè *sylvestres*, & intractabiles: nolens ab eis viros fructus, aut munera, quā puritatem & cordis ipsius amorem maculent: quia talia à solo suo marito expectare, & accipere debeat. qui etiam erga ipsam coniugem non se debeat habere tanquam *Sylvestre* lignum, parum beneuolum, & inutilem, sed tanquam *pomum* quā illam *umbra* sua protegat, & fructu recreet, suauique: odore confortet. Et hoc modo alterius amor conseruabit & fouebit amorem alterius.

I.
Amor uni-
cus.
a Can. 2.1.

Coniugum
amor mu-
tuum.

HINC